

ДОБРИЯТ ВЪНШЕН ВИД

Въведение в индустриалния дизайн
за малките и средните
предприятия

ПАТЕНТНО
ВЕДОМСТВО НА
Р. БЪЛГАРИЯ

ПУБЛИКАЦИИ В ПОРЕДИЦАТА "ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ ЗА БИЗНЕСА"

СЪЗДАВАНЕ НА МАРКА

Въведение в марките за малките и средните предприятия

Публикация на СОИС №900

ДОБРИЯТ ВЪНШЕН ВИД

Въведение в промишлените дизайни за малките
и средните предприятия

Публикация на СОИС №498

ДА ИЗОБРЕТИШ БЪДЕЩЕТО

Въведение в патентите за малките и средните предприятия

Публикация на СОИС №917

КРЕАТИВНО ИЗРАЗЯВАНЕ

Въведение в авторското право и сродните му права
за малките и средните предприятия

Публикация на СОИС №918

Всички издания могат да бъдат намерени в Електронната
книжарница на СОИС на интернет адрес: www.wipo.int/ebookshop

Отказ от права: Информацията, съдържаща се в настоящата брошура, не замества професионалните правни консултации. Главната ѝ цел е ограничена до предоставяне на основна информация в посочената област.

Тази публикация е адаптирана и възпроизведена с предварителното изрично разрешение на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС), притежател на авторското право върху оригиналната версия на английски език, която можете да намерите на www.wipo.int/sme/en/documents/guides/. Като притежател, СОИС не носи отговорност за точността на адаптираната версия на изданието, като тази отговорност се поема изцяло от Патентното ведомство на Република България (ПВ).

Авторско право на Патентното ведомство на Република България (2009 г.).

СОИС притежава авторското право върху оригиналната версия на английски език (2006 г.).

Настоящата брошура е резултат от подписано споразумение между Патентното ведомство на Република България и Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) за адаптиране на широко разпространените издания на СОИС, предназначени за малките и средни предприятия. Те са част от поредицата "Интелектуалната собственост в услуга на бизнеса".

Брошурата е посветена на промишления дизайн – определящ привлекателния външен вид на предлагания продукт, като ценен нематериален актив и като част от маркетинговата стратегия на всяко едно предприятие. В нея последователно са разгледани същността на промишления дизайн, необходимостта от неговата правна закрила и кои са съответните начини, както и използването на промишлените дизайни за изграждане на бизнес стратегия. Тя дава отговор на въпроса на какво да обърне внимание всеки един стопански субект при закрилата на промишления дизайн и как да защити правата си в случай на нарушение.

Разглежданите проблеми относно същността и режима на регистрация на промишлените дизайни като обект на индустриалната собственост са практически и пречупени през призмата на малките и средни предприятия. Засегнатите въпроси са адаптирани изцяло съгласно българското законодателство в областта. Използвани са множество нагледни примери, взети от практиката на Патентното ведомство на Република България.

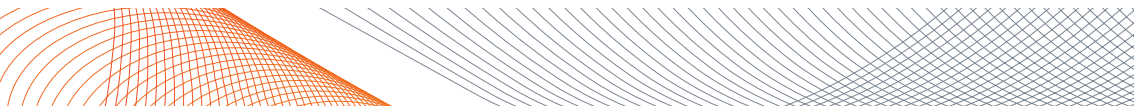
Препоръчваме на българския бизнес да се запознае с тази брошура, в която ще намери необходима и полезна информация, имайки предвид ценността на промишлените дизайни като потенциален източник на приходи и допълнителна печалба. Достъпността и нагледността на изложението е предимство на брошурата, превръщайки я в постоянен помощник на предприемача.

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to read 'K. Manev'.

Костадин Манев,
Председател на Патентно ведомство на Република България

Съдържание

I. ПРОМИШЛЕНИ ДИЗАЙНИ	3
II. ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ	6
III. ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ В ЧУЖБИНА	18
IV. ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ	20
V. ДРУГИ ПРАВНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ	22

I. ПРОМИШЛЕНИ ДИЗАЙНИ

Какво е промишлен дизайн?

На езика на ежедневието промишленият дизайн обикновено се отнася до цялостната форма и функция на продукта. За едно кресло казваме, че има "добър дизайн", когато ни е удобно да седим в него и харесваме начина, по който изглежда. В бизнеса това понятие предполага разработване на функционалните и естетическите характеристики на продукта, отчитайки въпроси като маркетинг, разходи за производство, транспортиране, съхранение, ремонт.

От гледна точка на правото в областта на индустриалната собственост промишленият дизайн касае само естетическия вид на продукта, неговата форма и орнаменти. С други думи, той касае само външния вид на креслото. Независимо, че дизайнът на продукта може да има технически или функционални характеристики, промишленият дизайн, като категория от правото в областта на индустриалната собственост, касае само естетическия вид на завършения продукт и няма връзка с техническите или функционалните му аспекти.

Промислен дизайн е видимият външен вид на продукт или на част от него, определен от особеностите на формата, линиите, рисунъка, орнаментите, цветовото съчетание или комбинация от тях.

Продукт е всяко изделие, получено по промишлен или занаятчийски начин, включително части, предназначени за сглобяване в съставно изделие, комплект или композиция от изделия, опаковка, графични символи и печатни шрифтове, с изключение на компютърни програми.

Закон за промишления дизайн

"Балканкар 6-ти септември" АД

Промисленият дизайн се отнася до голямо разнообразие от продукти на промишлеността, модата и занаятчийството – от технически и медицински инструменти до часовници, бижута и други луксозни предмети; от продукти за домакинството, играчки, мебели и електроуреди до коли и архитектурни произведения; от текстилни десени до спортни екипировки. Промисленият дизайн е важен и при опаковките, контейнерите и оформлението на продуктите.

Творчески дизайн в бизнеса

Предприятията често отделят значително време и средства за подобряване дизайна на своите продукти, а оттук – на тяхната привлекателност. Създават се нови и оригинални дизайни с цел:

- 1. Приспособяване на продуктите към специфични пазарни сегменти:** малки модификации в дизайна на някои продукти (напр. часовник) могат да ги направят подходящи за различни възрастови и социални групи, култури. Основната функция на часовника не се променя, но вкусовете на децата и възрастните по отношение на дизайн обикновено се различават.
- 2. Създаване на нова пазарна ниша:** В условията на конкуренцията много компании се стремят да си създадат пазарна ниша, като въвеждат творчески дизайни за своите нови продукти, които да ги отличават от тези на конкурентите им. Това важи както за обикновени стоки, например брави, обувки, опаковки, чаши и чинии, така и за потенциално скъпи стоки като бижута, мебели, компютри и автомобили.
- 3. Укрепване на марки:** творческите дизайни често се комбинират и с отличителни марки за засилване отличителната способност на марката(ите) на фирмата. Много фирми, съсредоточавайки усилията си върху дизайна на продуктите, са успели да създадат или да променят своя марков имидж.

Най-често промишленият дизайн се състои от:

- триизмерни характеристики, например формата на продукта;
- двуизмерни характеристики, например орнаментите, рисунъка, линиите или цветовете на продукта; или
- комбинация от една или повече от тези характеристики.

Пример за триизмерен дизайн:

С разрешението на:
Иван Фичев

Пример за двуизмерен дизайн:

С разрешението на:
"Захарни заводи" АД

Защо да търсим закрила на промишлените дизайни?

Промисленият дизайн повишава стойността на продукта. Той определя външния му вид, прави го **привлекателен** за потребителите и може да бъде решаващ за успеха на продажбата му. Ето защо закрилата на ценни дизайни следва да бъде основен елемент от бизнес стратегията на всеки дизайнер или производител.

Чрез регистрацията на Вашия промишлен дизайн в Патентното ведомство на Република България (ПВ) или в друго национално ведомство, или в регионално ведомство за интелектуална собственост, Вие придобивате **изключителното право** да забраните други лица неправомочно да го използват или имитират на територията, за която е регистриран.

Притежаването на изключително право е важно за бизнеса, тъй като подобрява конкурентоспособността на фирмата и често осигурява допълнителни приходи по някой от следните начини:

- Регистрацията на дизайн дава възможност да предотвратявате неговото копиране и имитация от конкурентите, което от своя страна укрепва Вашата конкурентоспособност.
- Регистрацията на ценен дизайн осигурява **справедлива възвращаемост на инвестициите**, вложени в създаването и маркетинга на съответния продукт, което се отразява положително на печалбата Ви.
- Промислените дизайни са **бизнес активи**, които могат да повишават търговската стойност на фирмата и нейните продукти. Колкото по-добър е дизайнът, толкова по-висока е стойността му за фирмата.
- За регистрирания дизайн може също така да бъде предоставена **лицензия** (или да бъде продаден) срещу такса. По този начин можете да пробиеете на пазари, на които иначе не бихте могли да излезете.
- Регистрацията на промишлените дизайни насърчава **лоялната конкуренция** и честните търговски правила, което допринася от своя страна за производството на разнообразни асортименти от естетически издържани и привлекателни продукти.

Причини, поради които европейците търсят закрила на своите промишлени дизайни:

За предотвратяване на копирането им	70.0%
Фирмена политика	23.4%
За засилване на конкурентоспособността	20.3%
Въпрос на фирмен престиж	10.1%
Другите да не мислят, че "Аз копирам"	6.5%
Други	5.8%

Източник: Ведомство за хармонизация на вътрешния пазар (ОНИМ), Перспективно изследване на търсенето на регистрация на дизайн на ниво Европейски съюз (2002 г.).

Накратко за гизайните

Докато функционалните характеристики на различните опаковки не се различават съществено, външният им вид може да се окаже решаващ фактор за успешната реализация на продукта на пазара. Ето защо Държавният регистър на промишлените дизайни в България, съдържа гълги списъци на гизайни за изделия като например бутилки и кутии.

С разрешението на:
"Бонидекс" ООД

С разрешението на:
"Оби и Сапи" ООД

II. ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ

Как да получите закрила на промишлен гизайн?

Закрилата на промишления гизайн има действие на територията на страната, на която е регистриран. За да получите закрила на промишлен гизайн за територията на Република България, Вие трябва да го **регистрирате** съгласно Закона за промишления гизайн (ЗПД). Придобитото право има действие от датата на подаване на заявката за регистрация. За закрилата в чужбина вижте раздел 3.

Освен чрез регистрация в Патентното ведомство Вие можете да изберете и алтернативен начин за закрила на Вашия гизайн:

- Една от тези алтернативи е закрила чрез **авторското право**. По принцип авторското право предоставя изключителни права за литературни и художествени произведения. Дизайните могат да се разглеждат като художествени произведения или произведения на приложното изкуство, така че закрилата с авторското право е възможна и може да представлява привлекателна опция за малките и средните предприятия.
- Когато промишленият гизайн на пазара има функцията на марка, той може да бъде защитен като **триизмерна марка** – например, когато формата на продукта или опаковката му се считат за отличителни.

- **Законът за защита на конкуренцията** също може да осигури закрила на промишления дизайн на фирмата срещу копиране от страна на конкурентите.

Българското законодателство не предвижда закрилата на нерегистриран дизайн.

Какви права се осигуряват чрез закрилата на промишлен дизайн?

Правото върху регистрирания дизайн е изключително.

То Ви дава правото да използвате дизайна, да се разпореждате с него, както и да забраните на трети лица без Ваше съгласие да копират или да използват в търговската дейност дизайн, включен в обхвата на закрила.

Използването на дизайна включва производството, предлагането и излагането на пазара или използването на продукт, в който е включен или към който е приложен дизайн от обхвата на закрила, както и внос, износ или съхранение на същия продукт за тези цели.

Обхватът на правна закрила се определя от изображенията на регистрирания дизайн и включва всеки идентичен дизайн и всеки дизайн, който в значителна степен е копие на регистрирания дизайн. Затова е изключително важно изображенията на дизайна да бъдат ясни и да дават пълна представа за дизайна.

Правото има действие по отношение на трети добросъвестни лица от датата на публикуване на регистрацията на дизайна в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Какво може да се регистрира като промишлен дизайн?

Съгласно ЗПД, за да бъде регистриран, дизайнът трябва да отговаря на следните изисквания:

- Дизайнът трябва да е **нов**
Дизайнът е нов, ако преди датата на подаване на заявката, съответно преди датата на приоритета, не е известен друг идентичен дизайн, който е станал общодостъпен чрез публикации, използване, регистрации или разгласяване по какъвто и да е друг начин където и да е по света.
Два дизайна се считат за идентични, ако техните особености се различават само в несъществени елементи.
- Дизайнът трябва да е **оригинален**
Дизайнът се счита за оригинален, ако цялостното впечатление, което той създава в информирания потребител, се различава от цялостното впечатление,

което създава дизайн, станал общодостъпен преди датата на подаване на заявката за регистрация или, когато се претендира за приоритет, преди датата на приоритета.

При преценка на оригиналността се взема предвид степенята на свобода на дизайнера при създаването на дизайна.

Измючителни права

Да предположим, че фирмата Ви е създава ботуш с нов и оригинален дизайн, регистрирала го е в Патентното ведомство на Република България, с което е получила измючителни права върху ботуши с този дизайн. Това означава, че ако Вие установите, че някой конкурент произвежда, продава или внася ботуши със същия или почти същия дизайн, Вие ще можете да му забраните да използва Вашия дизайн и дори да получите компенсация за вредите, нанесени на бизнеса Ви от неправомерното използване на този дизайн.

Следователно, Вие не можете да спрете конкурентите да произвеждат конкурентни продукти, но можете да им попречите да се възползват от Вашето творчество и да ги спрете да предлагат продукти, които напълно приличат на Вашите.

За това как да приложите правата си можете да се консултирате с представител по индустриална собственост.

С разрешението на:
"Валери-Т. Йорданов Димитров" ООД

По традиция, дизайните, които могат да бъдат защитени, се отнасят до производствени продукти, като например кройката на дреха, дизайна на колите или орнаментите върху чиния. Но в съвременния свят на цифровите технологии защитата постепенно се разширява, обхващайки редица нови продукти и дизайни, създадени например чрез компютърни технологии, като компютърни икони, графично оформление на екрана на електронни устройства, шрифтове и др.

Какво не може да се регистрира като промишлен дизайн?

Съгласно ЗПД не могат да се регистрират:

- Дизайни, които не отговарят на изискванията за новост и оригиналност.
- Дизайни, чиито особености са обусловени единствено от техническата функция на продукта. Такива технически или функционални характеристики на дизайн

на могат да бъдат защитени с други права на интелектуалната собственост, а именно, с патент, полезен модел или ноу-хау.

- Дизайн, чиито особености са обусловени от необходимостта продуктът да бъде механически свързан или поставен във, около или срещу друг продукт така, че и двата продукта да изпълняват функциите си. Изключение представляват дизайни, чиято цел е да позволят мултиплицирано съгласяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система.
- Дизайни, които противоречат на обществения ред или на добрите нрави, или които съдържат защитени държавни символи или гербове.

Как да регистрирате дизайн?

За да регистрирате Вашия дизайн, трябва да подадете заявка в Патентното ведомство на Република България. Това може да се извърши директно на място, по пощата или чрез комуникационно средство, предаващо факсимиле или електронно копие. Когато заявката е подадена чрез комуникационно средство, оригиналните материали по нея трябва да се представят в Патентното ведомство в едномесечен срок от получаването на факсимилето или електронното копие на заявката. Не се приемат чрез комуникационно средство, предаващо факсимиле, заявки за регистрация на дизайн, определен от особеностите на цветовото съчетание.

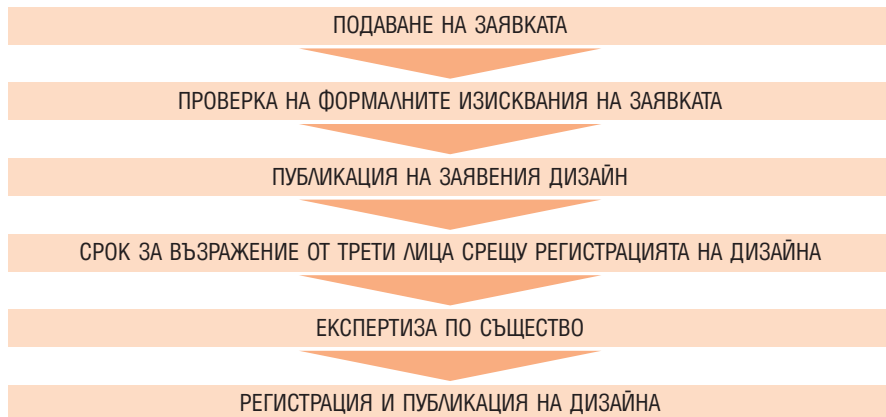
Заявлението се подава в един екземпляр по образец на Патентното ведомство (виж Приложение I). Формуляр може да получите в регистратурата на Патентното ведомство или да го разпечатате от уеб сайта на Ведомството (www.bpo.bg).

Ако сте българско физическо или юридическо лице, можете да извършвате действия пред Патентното ведомство лично или чрез местен представител по индустриална собственост (ПИС). Лицата, които нямат постоянен адрес или седалище в Република България, извършват действия пред Патентното ведомство задължително чрез местен ПИС.

Заявлението за регистрация съдържа:

- име и адрес на заявителя
- име и адрес на ПИС, ако е упълномощен такъв;
- име и адрес на автора или авторите на дизайна;
- изображенията на дизайна, представени в специалните полета от формуляра, и още 2 копия от всяко изображение;
- брой на дизайните, за които се иска закрила;
- списък на продуктите, в които е включен или към които е приложен дизайнът;
- указание на класификационния индекс;
- опис на изображенията;
- претенция за приоритет от по-ранна заявка.

Процедурата по регистрация на дизайн съгласно ЗПД обхваща следните етапи:

ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВКА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ДИЗАЙН

За да бъде приета заявката и да бъде поставена дата на подаване, тя трябва да съдържа заявление за регистрация, име и адрес на заявителя и едно или няколко графични или фотографски изображения, които разкриват ясно и пълно дизайна, за който се иска закрила.

Заявката съдържа още следните документи:

- пълномощно, когато е упълномощен ПИС;
 - приоритетно свидетелство, когато се претендира за конвенционен приоритет;
 - кратко описание на особеностите на дизайна – до 100 думи, представено по инициатива на заявителя;
 - документ за платени такси за заявяване, експертиза и публикация на заявката.
- Документите и данните се представят на български език.

ПРОВЕРКА НА ФОРМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ НА ЗАЯВКАТА

В двумесечен срок от представяне на документа за платени такси Патентното ведомство извършва формална експертиза, при която се проверява дали заявката е правилно оформена и дали съдържа всички необходими документи.

Проверява се още:

- дали заявителят е лице, което има право да подаде заявка;
- дали дизайните, включени в множествена заявка, отговарят на изискванията (виж стр.16);
- съответствието между броя, описа на представените изображения и техните копия;
- дали изображенията отговарят на формалните изисквания.

Когато се установят недостатъци по заявката, на заявителя се предоставя тримесечен срок за тяхното отстраняване.

Изисквания към изображенията на дизайна

- да представят дизайна в един основен изглед и в толкова допълнителни изгледи, колкото са необходими (но не повече от 7 броя) за неговото ясно, пълно и детайлно разкриване;
- да са с размери от 3/4 см до 14/24 см;
- фотографските изображения трябва да са направени при равномерно осветление, върху неутрален фон без странични предмети и без да са ретуширани, а графичните изображения трябва да са контрастни, изчертани с плътни линии и да представят особеностите на дизайна;
- да са представени върху бяла непрозрачна хартия, изпълнени с добро качество, без специални ефекти и холограмни знаци, така че да могат да бъдат възпроизведени;
- когато особеностите на дизайна са определени от цветово съчетание, се представят цветни изображения;
- дизайнът трябва да бъде представен с еднотипни изображения – или фотографски, или графични;
- продуктите, към които е приложен дизайнът, трябва да бъдат представени в позицията, в която те обикновено се използват; когато продуктите се затварят, съгват и пр., те могат да се представят и в отворено или разгънато положение;
- когато заявката се отнася до опаковка, може да бъде представено изображение на разгъвката на опаковката;
- изображенията на комплект или композиция от изделия трябва да ги представят в тяхната цялост;
- изображението на печатарски шрифт трябва да е изпълнено в размер с височина на знака поне 16 пункта и да съдържа най-малко поредица от всички малки и големи букви от азбуката, от всички арабски цифри, придружени със съответен текст, изпълнен с шрифта, покриващ пет реда.

Към заявката може да бъде приложено изображение на дизайна и на електронен носител.

ПУБЛИКАЦИЯ НА ЗАЯВЕНИЯ ДИЗАЙН

В едномесечен срок след приключване на формалната експертиза всяка заявка, която отговаря на изискванията, се публикува в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

СРОК ЗА ВЪЗРАЖЕНИЕ ОТ ТРЕТИ ЛИЦА СРЕЩУ РЕГИСТРАЦИЯТА НА ДИЗАЙНА

В двумесечен срок от датата на публикация на заявката всяко лице може да подаде писмено възражение срещу регистрацията на дизайна на основание липса на новост. Лицето, подало възражението, не е участник в производството по заявката, но има право при поискване да получи информация за становището по възражението.

ЕКСПЕРТИЗА ПО СЪЩЕСТВО

В едногодишен срок след изтичането на срока за възражение се извършва експертиза дали заявеният дизайн:

- отговаря на дефиницията за дизайн съгласно ЗПД;
- не е изключен от закрила съгласно ЗПД;
- е нов по отношение на дизайните, регистрирани по национален или международен ред в Република България;
- не е идентичен на дизайн, включен в заявка – национална или международна с посочване на Република България – с по-ранна дата на подаване, съответно приоритет, когато впоследствие по тази заявка се извърши регистрация.

При преценка на новостта експертът може да вземе предвид всеки материал с установена дата на публикуване, доказващ разгласяването или използването на дизайна.

Когато има основание за отказ на регистрация на заявения дизайн, заявителят се уведомява за това, като се посочват всички мотиви и му се предоставя 3-месечен срок за възражение. Когато в предоставения срок заявителят не направи основателни възражения, се взема решение за отказ на регистрацията.

РЕГИСТРАЦИЯ И ПУБЛИКАЦИЯ НА ДИЗАЙНА

Когато се установи, че заявеният дизайн може да се регистрира, на заявителя се изпраща уведомление, като му се предоставя едномесечен срок за заплащане на таксите за регистрация, издаване на свидетелство за регистрация и публикация. След като таксите бъдат платени се взема решение за регистрация на дизайна и в едномесечен срок се издава свидетелство за регистрация. Регистрацията се вписва в Държавния регистър на промишлените дизайни и се публикува в Официалния бюлетин на Патентното ведомство. ЗПД не предвижда възможност за отлагане на публикацията.

Колко време отнема регистрацията на дизайна?

От датата на подаване на заявката до получаването на свидетелството за регистриран промишлен дизайн процедурата може средно да продължи от година и три месеца до две години в зависимост от конкретния случай, а именно, дали заявката е оформена правилно, дали е проведена процедура по предварителен отказ, дали е искано продължаване на срок за отговор.

Доколко е важно дизайнът да се пази в тайна преди регистрацията?

Ако искате да получите закрила на промишления си дизайн чрез регистрацията му съгласно ЗПД, запазването му в тайна е от решаващо значение. Причината за това е, че основното изискване за закрила на дизайна е той да бъде "нов". Ако по-

казвате дизайн на трети лица, препоръчително е да сключите писмено споразумение с клаузи за поверителност, от които да става ясно, че дизайнът е секретен.

Дизайн, който стане общодостъпен чрез, например, рекламирането му в каталог или брошура на Вашата фирма, не може вече да бъде считан за "нов". Той става част от публичното пространство и не може да бъде защитен, освен ако е спасен срокът на т.нар. "привилегия на новостта" или се претендира за приоритет от по-ранна заявка за същия дизайн.

Възможно ли е дизайнът да бъде разгласен без да се опорочи новостта му?

Българското законодателство предвижда 12-месечен срок, обхващащ периода преди датата на подаване на заявката за регистрация или приоритетната дата, през който разгласяването на дизайн не влияе на неговата новост. Става въпрос за случаи, когато продукти с въпросния дизайн се продават, представят на изложба или панаир, или се публикуват в каталог, брошура или реклама преди да е подадена заявка за регистрация.

Новостта на дизайн не се счита за опорочена, ако разгласяването е направено в този едногодишен срок от самия автор, негов правоприемник или от трето лице, получило информация от автора, или от лице във вреда на автора.

Въпреки това, препоръчително е да запазите дизайна си в тайна, докато не подадете заявка за неговата регистрация. Тази "привилегия на новостта" не Ви предоставя изключителни права върху дизайна.

Колко дълго продължава закрилата на промишления дизайн?

Регистрацията на промишлен дизайн съгласно ЗПД има срок на действие 10 години от датата на подаване на заявката. Законът дава възможност този срок да бъде подновен три пъти за периоди от по 5 години, за което се дължи съответна държавна такса. Таксите за подновяване на регистрацията са:

Период на подновяване	Такса в лева
за първо подновяване	300
за второ подновяване	400
за трето подновяване	500
до 6 месеца след изтичането на срока за плащане	допълнително 100 плюс 50% от съответната такса

Ако пропуснете да заплатите таксата за подновяване на регистрацията на дизайна Ви през последната година на срока на действието ѝ, можете да го направите и през следващите 6 месеца, но срещу по-висока такса. Това е т. нар. "гратисен период" за подновяване на регистрацията.

Възложете на някой от Вашата фирма задачата да се грижи за подновяването на регистрацията на дизайна или на представител по индустриална собственост.

Колко струва закрилата на промишлен дизайн?

Стойността на закрилата на промишления дизайн зависи от броя на изображенията, с които е представен дизайнът, както и от това дали е подаден със самостоятелна заявка или е включен в множествена заявка (виж стр. 16).

Държавните такси, които се дължат за регистрацията на дизайн, са представени в таблицата по-долу:

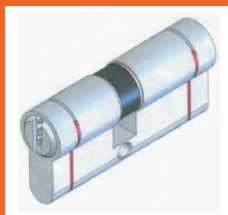
Вид държавни такси за регистрация на дизайн	Такса в лева
Заявяване	50
Претенция за приоритет (за всеки приоритет)	20
Експертиза на заявка: за един дизайн	150
за всеки следващ дизайн	80
за комплект или за композиция	240
Регистрация на дизайн	200
Издаване на свидетелство за регистриран дизайн	60
Публикация в официалния бюлетин:	
на заявка (за всяко изображение)	40
на регистриран дизайн (за всяко изображение)	40

Освен държавните такси, ако използвате услугите на представител по индустриална собственост, който да Ви помогне при оформянето на заявката и в процеса на регистрация на дизайна, Вие трябва да предвидите и разходите по неговото наемане.

Тарифата за таксите, които се събират от Патентното ведомство на Република България, може да намерите на интернет страницата на Патентното ведомство (www.bpo.bg).

Какво трябва да направите, ако дизайнът Ви е комбинация от функционални подобрения и естетически характеристики?

За да получите изключителни права върху функционалните подобрения на даден продукт обикновено се препоръчва да подадете заявка за патент или полезен модел или, когато функцията не е очевидна от продукта, да я запазите като търговска тайна. Често обаче, новият продукт е комбинация от функционални подобрения и нови естетически характеристики. Да предположим, че сте създали нова ключалка за врата. Тя може да бъде резултат от поредица подобрения в механичните компоненти и може да бъде защитена с патент(и), а от друга страна, оригиналният ѝ дизайн може да бъде регистриран като промишлен дизайн. Може ли да подадете заявки и за двете? Отговорът е да.

С разрешение на: "Мауер Локинг Системс" ООД

ПРИМЕР:

"Мауер Локинг Системс" ООД е защитила разработеното от тях ново техническо решение и функционалност на ключалка с патент за изобретение, а новия ѝ външен вид – чрез регистрацията му като промишлен дизайн.

Много дизайнери защитават различни аспекти на своите продукти с различни права на интелектуалната собственост. Важно е да се знае основната разлика между патентите/полезните модели и промишлените дизайни. **С патенти и полезни модели се защитават изобретения, представляващи функционални подобрения на продукта, а с промишлен дизайн се предоставя закрила на външния вид на продукта.**

Кой може да подаде заявка за регистрация на промишлен дизайн?

Право да подаде заявка за регистрация на промишлен дизайн има лицето, създало дизайна – неговият автор. Автор може да е едно или няколко физически лица, които упражняват правото си съвместно, а може да е и юридическо лице – дизайнерска фирма.

Ако авторът е създал дизайн при изпълнение на задълженията си по трудов договор или поръчка, правото да подаде заявка принадлежи на неговия работодател или на поръчващия. Но ако до три месеца от писменото им уведомление от страна на автора за създаден от него дизайн те не подадат заявка за регистрацията, правото на заявяване преминава върху автора на дизайна.

Съгласно ЗПД правото на заявяване може да бъде упражнено съвместно от автора и работодателя или съответно поръчващия, при изрична уговорка между тях.

Кой притежава правата върху промишления дизайн?

Притежател на правата върху регистрирания промишлен дизайн е лицето, подало заявката. Обикновено това е съзателят на дизайна, т.е. дизайнерът. Но ако дизайнът е разработен от служител при изпълнение на задълженията му по трудово правоотношение, т.е. в работно време и като част от задълженията му в предприятието, правата върху служебния дизайн принадлежат на работодателя. Тогава авторът има право на допълнително възнаграждение.

Ако дизайнът е създаден от външен автор по силата на договор, правата обикновено принадлежат на лицето, възложило създаването на дизайна. В такива случаи се счита, че дизайнът е създаден за нуждите на възложителя, който съответно, се явява негов притежател. За да се избегне възникването по-късно на евентуални недоразумения, е добре в договора с автора на дизайна да се изясни въпросът за притежанието на правата.

Трябва да се има предвид също така, че дизайнерът на продукта получава автоматично авторско право върху проекта на оригиналния дизайн, който въпрос трябва също да бъде изяснен в договора.

Може ли да поискате регистрация на няколко дизайна с една заявка?

Законът за промишления дизайн предвижда възможността в една заявка, т.нар. "множествена заявка", да включите няколко дизайна. Условието е продуктите, в които са включени или към които са приложени дизайните, да принадлежат към един клас на Международната класификация за промишлените дизайни съгласно Спогодбата от Локарно (МКПД). Различни дизайни могат да бъдат включени в една множествена заявка и когато продуктите, върху които са приложени, са част от един и същ комплект или композиция от изделия.

Това означава, че ако сте създали например, различни столове, маси и кухненски бюфети и искате да ги защитите, ще можете да подадете за тях само една заявка като заплатите една такса за заявяване, тъй като всичките те принадлежат към един клас продукти. Но ако възнамерявате да потърсите закрила за придружаваща ги лампа, ще трябва да подадете отделна заявка. Лампите не принадлежат към същия клас продукти. Въпреки че за всеки допълнителен дизайн, включен в заявката, се дължи допълнителна такса, общата сума е значително по-малка от тази, която би следвало да заплатите за заявяване на всеки дизайн поотделно.

Изключение за единството на класа се допуска само за орнаментите, включени в множествена заявка, за които не се изисква продуктите, върху които са приложени, да бъдат от един и същи клас.

Комплект от изделия са самостоятелни, структурно обособени изделия, които са подчинени на единен образен или стилистичен принцип на външно оформление и имат общо предназначение, например: сервиз за хранене, детска игра, мебелна гарнитура.

Композиция от изделия е стилистично съчетаване на изделия, имащи общ принцип на вътрешно оформление, например: вътрешна украса и обзавеждане на кухня, вагон-ресторант и други.

За подробности относно изискванията и възможностите за закрила на различни дизайни по ефикасен от финансова гледна точка начин, можете да потърсите услугите на представител по индустриална собственост или да се посъветвате с експертите от Патентното ведомство.

Международна класификационна система

България е член на Локарнския съюз, създаден по силата на Локарнската спогодба, учредяваща Международната класификация на промишлените дизайни (МКПД). Патентното ведомство използва последната (девета) редакция на класификацията, в която продуктите, в които са включени или към които са приложени дизайните, са групирани в 32 класа и 219 подкласа. Класификацията се използва с цел улесняване на търсенето в процеса на експертиза (виж списък на класовете в Приложение II).

Можете ли да лицензирате промишлените си дизайни?

Като притежател на право върху промишлен дизайн Вие можете да разрешите на друго лице или лица да използват Вашия дизайн, като сключите лицензионен договор. Правото на използване обикновено се получава срещу заплащане на лицензионно възнаграждение. Лицензодателят, т.е. Вие, и лицензополучателят, т.е. другата страна, се споразумяват за срока и обхвата на договора. Ако регистрираните дизайни са включени в множествена заявка, Вие можете да предоставите лицензия за всички дизайни или само за някои от тях. Лицензионният договор се вписва в Държавния регистър на промишлените дизайни по молба на една от страните и се публикува съобщение в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.

Давайки разрешение на трети лица да използват промишления Ви дизайн чрез лицензионен договор, Вие осигурявате на фирмата си допълнителен източник на приходи. Това е един обичаен начин на използване на изключителното право на Вашата фирма върху регистрираните ѝ дизайни.

Споразуменията за лицензиране на промишлени дизайни често се включват в по-широки лицензионни договори, обхващащи всички аспекти (напр. техническите характеристики) на продукта.

III. ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ В ЧУЖБИНА

Защо да търсите закрила на дизайните в чужбина?

Ако компанията Ви възнамерява да изнася продукти с оригинален дизайн или да даде лицензия за производство, продажба или износ на такива продукти на други фирми в чужбина, добре е да помислите за закрила на дизайните в тези държави, за да може фирмата Ви да ползва същите предимства от закрилата в чужбина, каквито ползва от закрилата на българския пазар.

Как да защитите промишлените си дизайни в чужбина?

Закрилата на промишления дизайн е териториална. Това означава, че тя е ограничена до страната, в която сте регистрирали дизайна си. Ето защо, ако желаете да защитите дизайна си на пазарите, на които ще осъществявате износ, трябва да се погрижите да подадете заявка за закрилата му в тези държави.

Важно е да имате предвид, че когато търсите закрила на дизайна си в други страни и желаете да ползвате приоритета на по-рано подадена заявка за същия дизайн, разполагате с шест месеца от датата на подаване на първата заявка. След изтичането на този срок губите правото да претендирате за приоритет, както и правото да търсите закрила в чужбина, тъй като дизайнът Ви от първата заявка ще е бил публикуван и вече няма да се счита за нов.

Има три начина за закрила на промишлените дизайни в чужбина.

- 1. По национален път:** Ако използвате този начин на закрила в чужбина, то следва да подадете отделна заявка в националното ведомство на всяка от държавите, в които търсите закрила. Процесът може да е тромав и скъп, тъй като заявката се подава на съответния език, заплащат се националните административни такси и обикновено се изисква посочването на местен представител по индустриална собственост. Процедурата във всяка държава обикновено е различна и сроковете за получаване на защитен документ, както и продължителността на закрилата също са различни.
- 2. По регионален път:** Ако искате да получите закрила на Вашия дизайн в група страни, членки на регионални спогодби, които предвиждат регистрация на дизайни в държавите от тези регионални системи, можете да подадете една единствена заявка в определеното ведомство за индустриална собственост. Република България е страна - членка на Европейския съюз и използването на регионалната система на Европейската общност за закрила на дизайните като **регистриран дизайн на Общността** е безспорно улеснение за Вас. По този начин, с подаването на една единствена заявка във Ведомството за хармонизация на вът-

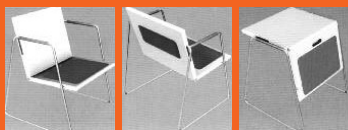
решения пазар, по-популярно с абривиатурата си ОНИМ, чието седалище е в град Аликанте (Испания), Вие можете да получите закрила на Вашия дизайн на територията на всички страни - членки на Съюза, което включва и България.

Регионални ведомства за индустриална собственост на други регионални системи, но към които Република България не принадлежи, са:

- Африканското регионално ведомство за индустриална собственост (ARIPO) – за закрила на промишлените дизайни в англоговорящите африкански държави;
- Ведомство за дизайни на Бенелюкс (BDO) – за закрила на промишлени дизайни в Белгия, Холандия и Люксембург;
- Африканската организация за интелектуална собственост (OAPI) – за закрила на промишлени дизайни във френскоговорящите африкански държави.

За уеб сайт адресите на регионалните ведомства за индустриална собственост виж Приложение III.

- 3. По международен път:** Ако желаете да получите международна закрила на Вашия дизайн, можете да използвате процедурата съгласно **Хагската система за международна регистрация на промишлените дизайни**. България е страна - членка на Хагския съюз и е страна по двата договора, администрирани от СОИС – Акт 1960 и Акт 1999 на Хагската спогодба. Като български гражданин или лице с местожителство или седалище в Република България Вие можете да подадете в Международното бюро на СОИС една единствена заявка за международна регистрация в желаните от Вас страни, които трябва да са съответно страни - членки на Акт 1960 или Акт 1999 на Хагската спогодба. Спогодбата Ви предоставя опростен и по-евтин механизъм за подаване на заявки за регистрация в множество държави (виж Приложение IV). За да подадете международна заявка, не е необходимо да имате подадена заявка или регистрация на Вашия дизайн в България. Изчерпателна информация за Хагската спогодба, както и формуляр за заявяване можете да намерите на уеб сайта на СОИС на адрес: www.wipo.int/hague.

С разрешението на: "ОПТ" АД

ПРИМЕР:

Фирма "ОПТ" АД е защитила своя нов и оригинален дизайн на трансформируем стол-маса освен по национален ред за територията на България и по международен ред в над 10 европейски държави, използвайки процедурата на Хагската спогодба.

Разходите за регистрация на промишлен дизайн съгласно Хагската система варира в зависимост от броя на дизайните и броя на страните, в които се търси закрила. Например, закрилата на пет дизайна в 11 страни по реда на Хагската система струва приблизително 900 швейцарски франка.

IV. ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ

Как можете да приложите правата си, когато има имитиране, копиране или друго нарушение на Вашите права върху дизайна Ви?

Прилагането на права върху индустриална собственост може да бъде доста сложен процес, във връзка с който е препоръчително да ползвате професионалните услуги на представител по индустриална собственост. Необходимо е да се има предвид, че главната отговорност за установяване на имитации или нарушения на даден промишлен дизайн и предприемането на действия срещу тях лежи върху притежателя на дизайна. С други думи, Ваше е задължението да контролирате използването на Вашия дизайн на пазара, да идентифицирате имитаторите или фалшификаторите и да решите дали, как и кога да предприемете мерки срещу тях.

Представителят по индустриална собственост е лицето, което може да Ви даде компетентна информация за съществуващите възможности за завеждане на дело срещу имитатори, нарушители и фалшификатори и да Ви посъветва как да разрешите всеки спор.

Когато смятате, че има нарушение на правата Ви, можете да започнете с изпращането на писмо "спри и се откажи", с което информирате нарушителя за евентуалното наличие на конфликт между неговия дизайн и Вашите изключителни права. Ако нарушението продължи, можете да заведете дело срещу нарушителя.

Като притежател на дизайн можете да използвате следните видове защита на правата си върху него: гражданскоправна, наказателноправна, административноправна и мерки на границата.

Ако знаете къде точно се извършва нарушаващата правата Ви дейност, можете да подадете сигнал, на основание на който да се извърши внезапна проверка на евентуалния нарушител (фирма или физическо лице) с цел обиск и конфискация (от Патентното ведомство, компетентен съд или полицията).

За предотвратяване вноса на нарушаващи чужди права стоки са разработени мерки за граничен контрол, от които можете да се възползвате чрез националните митнически власти. Като притежател на дизайн Вашата фирма може да потърси съдействие от митническите органи на границата, за да предотвратите разпространението на стоките с фалшифициран дизайн на територията на страната ни. Митническите органи задържат стоките, за които има достатъчно основания да се предполага, че нарушават правото Ви върху регистриран дизайн въз основа на подадено искане от Ваша страна, придружено от копие на защитния документ, доказващ валидността на регистрацията Ви. За информация и въпроси

към митническите органи, свързани с нарушаването на права върху дизайн, можете да се обръщате на: тел. +359 2 9859 4254 и +359 2 9859 4252, както и на уеб сайт адреса: <http://www.customs.bg/bg/page/170>

Като притежател на дизайн можете да потърсите защита на правата си по административнонаказателен път като подадете сигнал до Патентното ведомство, съдържащ информация за нарушението. Ведомството от своя страна, извършва проверка, при която установява нарушението, и продуктите, които незаконно носят Вашия дизайн, се изземват. На нарушителя се издава наказателно постановление, включващо имуществена санкция (ако нарушителят е физическо лице – от 500 до 3000 лв., а ако е юридическо лице – от 1500 до 3000 лв.). Иззетите стоки се унищожават.

Гражданскоправната защита Ви предоставя възможност, като притежател на регистриран дизайн, на основание на ЗГД да подадете пред Софийски градски съд (СГС) следните иски (заедно и поотделно):

- за обезщетение на причинените вреди;
- за установяване факта на нарушението;
- за преустановяване на нарушението;
- за изземване и унищожаване на продуктите, предмет на нарушението, както и на средствата за неговото извършване;
- разгласяване на решението на съда в два всекидневника и в определен от съда часови пояс на телевизионна компания с национално покритие.

Съществува и възможност да инициирате наказателно производство срещу нарушителя на правата Ви върху промишлен дизайн чрез подаване на сигнал до прокуратурата. Този сигнал предизвиква проверки и налагане на санкции – до 5 г. лишаване от свобода и глоба до 5000 лв., а при повторно нарушение – лишаване от свобода от 5 до 8 г., глоба от 5000 до 8000 лв., съгласно чл.172б от Наказателен кодекс (НК).

В някои случаи ефикасен начин на борба с нарушенията е чрез арбитраж или посредничество. Предимството на арбитражната процедура се състои в това, че тя е по-неофициална, по-кратка и по-евтина в сравнение със съдебното производство, а арбитражното решение е по-лесно изпълнимо в международен мащаб. Предимство на посредничеството е това, че страните запазват контрол върху процеса на разрешаване на спора. Това спомага за запазване на добри бизнес отношения с другото предприятие, с което фирмата Ви може да поиска да си сътрудничи в бъдеще. За повече информация относно арбитража вижте уеб сайта на центъра за арбитраж и посредничество към СОИС на адрес: <http://www.wipo.int/amc/en/>.

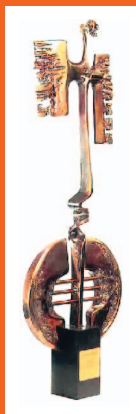
За разрешаване на спорове, свързани с права върху дизайн, можете да се отнесете към арбитражния съд към БТПП. За повече информация и въпроси използвайте тел. +359 987 61 42 и уеб сайт: <http://www.mediation.bcci.bg/>

V. ДРУГИ ПРАВНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАКРИЛА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ДИЗАЙНИ

Какви са различията между закрилата на дизайни с авторско право и с промишлен дизайн?

Законодателството в България предвижда за определени дизайни закрила с авторско право, например за дизайни на текстилни изделия и тъкани, както и на произведения на декоративно-приложното изкуство.

ПРИМЕР:

С разрешение на автора

Първото, което трябва да направите преди да решите как най-добре да защитите дизайна си, е да разберете разликата между тези две форми на закрила. Някои от основните различия се състоят в следното:

Регистрация

- Съгласно Закона за промишления дизайн трябва да регистрирате дизайна си преди да бъде публикуван или предоставен за обществено ползване. Свидетелството за регистрация, което се дава след регистрирането на промишления дизайн, е полезно в случаи на нарушение, тъй като то предоставя солидна основа, позволяваща Ви да приложите своите изключителни права.

- Авторското право върху произведения, считани за оригинални, не се нуждае от формалности. За получаването на закрила не е необходима регистрация.

Срок на закрила

- Закрилата с промишлен дизайн се предоставя за период от 10 години, като съществува възможност за неговото подновяване за три последователни периода от по 5 години.
- Авторското право се дава на автора до живот и 70 години след смъртта му.

Обхват на закрилата

- Правото, предоставяно с регистрацията на промишлен дизайн, е абсолютното право в смисъл, че всяко копиране се счита за нарушение.
- За да осъществи правата си, притежателят на авторското право трябва да докаже, че произведението, което според него нарушава правата му, е пряка или непряка репродукция на защитеното с авторско право произведение.

Видове продукти

В България защита с авторско право получават преди всичко произведенията на изкуството. Дизайните на някои продукти, като например външният вид на ма-

шина или автомобил, е малко вероятно да бъдат защитени с авторско право, докато други – например, дизайните на текстилни изделия, могат да бъдат защитени и с двете форми на закрила.

Разходи

- За да регистрирате дизайн си на територията на Р. България, трябва да платите държавните такси. Ако ползвате услугите на представител по индустриалната собственост, който да Ви помогне при оформянето на заявката и кореспонденцията с Патентното ведомство, това означава допълнителни разходи.
- Поради факта, че съгласно националното ни законодателство в областта на авторското право не се изисква официална регистрация на произведенията, закрилата с авторско право не е свързана с преки разходи. Разходи е възможно да възникнат единствено при предоставянето на доказателства за авторство в случай на спорове.

Накратко, закрилата, предоставяна чрез регистрацията на промишлените дизайни, е по-силна, тъй като се издава свидетелство за регистрация, което служи като важно доказателство в случай на нарушение, и обхваща дори случаите на неумишлено нарушение на правата, но за нея са необходими повече усилия – финансови и административни, тъй като изисква регистрация, но срокът на действие е по-кратък.

Препоръчително е винаги да си водите строг отчет за всяка стъпка от работката на Вашия дизайн. Подписът и датата на всяка скица, както и правилното им архивиране, може да бъдат от полза в случай на нарушение.

В какви случаи дизайните могат да получат закрила съгласно Закона за марките и географските означения?

Марката е отличителен знак (обикновено дума, лого или комбинация от тях), използван за различаване стоките или услугите на една фирма от тези на други. Понякога дизайнът на опаковка или формата на даден продукт могат да се считат за отличителна характеристика на този продукт и могат да получат закрила като триизмерна марка.

С разрешение на
"А и Д Комерсиал" ЕООД

ПРИМЕР:

Фирмата "А и Д Комерсиал" ЕООД е регистрирала външния вид на използваната от тях буталка като промишлен дизайн, както и като триизмерна марка, отличаваща напитката, предлагана в тази буталка, от напитките на други производители.

Обхватът на закрила на двата обекта е различна – промишленият дизайн предоставя закрила на външния вид на продукта, докато триизмерната марка предоставя закрила на стоката, предлаганата под този външен вид.

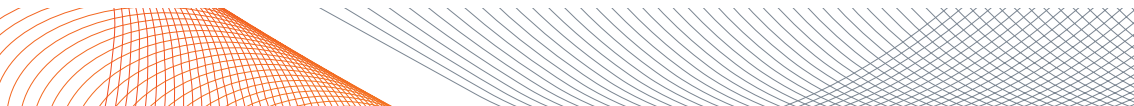
Съгласно правната система на Р. България двата вида закрила могат да съществуват едновременно.

Предимството на закрилата с марка се състои в това, че може да бъде подновявана неограничен брой пъти, докато закрилата с промишлен дизайн се предоставя за ограничен срок (до 25 години). Разходите за регистрация на марка и промишлен дизайн са различни.

Защитават ли законите за нелоялна конкуренция Вашия дизайн?

В България промишлените дизайни ползват закрила и съгласно Закона за защита на конкуренцията. Дизайнът е защитен срещу актове на нелоялна конкуренция, включващи по-специално реклама, предлагане, действия, които могат да доведат до объркване, или използване реномето на трето лице. Закрилата съгласно законите за защита на конкуренцията е сравнително по-слаба, а нарушението се доказва по-трудно.

Повече информация за дейността на специализирания административен орган, създаден в изпълнение на Закона за защита на конкуренцията, можете да намерите на тел. +359 2 935 6113 и на уеб сайт: www.crc.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Формуляр на Заявление за регистрация съгласно ЗПД

Попълва се от Патентното ведомство	 ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ Бул. "Д-р Г.М. Димитров" № 52, вх. Б София 1040 Тел. 9701 xxx, Факс 87 35 258 БНБ-ЦУ в левя IBAN BG90 BNBG 9661 3100 1709 01 BIC BNBGBGSD
------------------------------------	---

ЗАЯВКА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ПРОМИШЛЕН ДИЗАЙН

1. Заявител

Име, презиме и фамилия (наименование) и адрес:

Гражданство:

Местожителство:

БУЛСТАТ:

ВГП:

☐ Име, презиме и фамилия (наименование) и адрес на кирилица на чуждестранните заявители:

Код на страната:

Телефон:

Факс:

☐ Заявителът има действителна търговска и/или производствена дейност в Република България

☐ Заявителът има действителна търговска и/или производствена дейност в страна, член на Парижката конвенция или Световната търговска организация

☐ Останалите заявители са посочени на допълнителен лист

2. Представител:

☐ по индустриална собственост (име, презиме, фамилия)

№ в регистъра:

Телефон:

Факс:

☐ патентен специалист на заявителя (име, презиме, фамилия)

№ на тр. договор:

Телефон:

Факс:

3. Адрес за кореспонденция:

Телефон:

4. Наименование/и на продукта/ите:

5. Брой промишлени дизайни:

6. Приоритет:

☐ Конвенционен: на база документ № _____
на база документ № _____

от дата _____

държава _____

от дата _____

държава _____

☐ Вътрешен: на база национална заявка № _____

от дата _____

☐ Заявката е разделена от заявка вх. № _____

с дата на подаване _____

7. Данни за първоначално разкритие на дизайна (при желание):	
8. Списък на продуктите с указание на класа Наименование на продуктаКлас№ на изображението	
☐ Останалите продукти са посочени на допълнителен лист	
9. Автор/и на промишления дизайн	
Име, презиме, фамилия: Улица, номер: Град, пош.кодДържава:Код на държавата	
Име, презиме, фамилия: Улица, номер: Град, пош.кодДържава:Код на държавата	
Име, презиме, фамилия: Улица, номер: Град, пош.кодДържава:Код на държавата	
☐ Останалите автори са посочени на допълнителен лист	
10. Декларирам, че заявителят/заявителите имат право на заявяване на основание: ☐ промишленият дизайн е служебен. ☐ промишленият дизайн не е служебен. ☐ авторите, които не са заявители, са се отказали от правото на заявяване ☐ (друго основание за правото на заявяване)	
11. Приложения към заявката:	
☐ Копия от изображениата – общ бр. (по две копия от всяко изображение) ☐ цветни ☐ Полномощно по Обр. 004/95 ☐ Превод, когато полномощното е на чужд език ☐ Приоритетно свидетелство и ☐ Превод	☐ Документ за платени такси по чл. 2 от Тарифата за таксите за: ☐ заявяване ☐ експертиза ☐ приоритет ☐ Описание
Моля/Молим, да бъде регистриран промишления дизайн. Подписи: <i>Подписва се от заявителя (заявителите) или от представителя по индустриална собственост, като в близост до подписите се посочват името и фамилията, както и длъжността, в качеството на която се подписва, когато заявителят е юридическо лице, като се полага и печат.</i> Когато заявката се подава чрез представител по индустриална собственост, той носи отговорност за достоверността на всички преводи.	

12. Изображения	
№ Изглед:	№ Изглед:
№ Изглед:	№ Изглед:
№ Изглед:	№ Изглед:
☐ Останалите изображения са дадени на допълнителен лист	

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Международна класификация на промишлените дизайни съгласно Локарнската спогодба (9-та редакция)

Списък на класовете

1. Хранителни продукти
2. Облекло, обувки и галантерия
3. Принадлежности за пътуване, куфари, чадъри и лични принадлежности, невключени в други класове
4. Четки
5. Тъкани, прежди, листове от изкуствени и естествени материали
6. Мебели, обзавеждане
7. Домакински съдове и уреди, невключени в други класове
8. Сечива и железарски инструменти, крепежни елементи, гребна железария
9. Опаковки и контейнери за транспортиране и съхранение на стоки и обработка на товари
10. Часовници и измервателни, контролни и сигнализиращи уреди
11. Изделия за украса
12. Транспортни средства и подземни устройства
13. Оборудване за производство, разпределение и преобразуване на електрическа енергия
14. Устройства за записване, предаване и обработка на информация
15. Машины, невключени в други класове
16. Фотографски, кинематографски и оптически апарати
17. Музикални инструменти
18. Печатарски и канцеларски машини
19. Канцеларски материали и оборудване, материали за художници и учебни помагала
20. Търговско и рекламно оборудване, указателни знаци
21. Игри, играчки, палатки и спортни принадлежности
22. Оръжия, пиротехнически изделия, принадлежности за лов, риболов и унищожаване на вредители
23. Устройства за разпределение на флуиди, санитарно, отоплително, вентилационно и кондициониращо оборудване, твърди горива
24. Медицинско и лабораторно оборудване
25. Строителни материали и строителни елементи за сгради
26. Осветителни тела
27. Тютюни /тютюневи изделия/ и принадлежности за пушачи
28. Фармацевтични и козметични продукти, тоалетни принадлежности и уреди
29. Съоръжения и оборудване срещу пожари, за предпазване от бедствия и нещастни случаи и за спасяване
30. Средства за отглеждане и грижа за животни
31. Машины и апарати за приготвяне на храна и напитки, невключени в други класове
32. Графични символи и логотипи, мотиви за декориране на повърхности, украса

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Уеб сайт адреси на национални и регионални ведомства за интелектуална собственост

Австрия	www.patent.bmvit.gv.at
Австралия	www.ipaustralia.gov.au
Албания	www.alpto.gov.al
Алжир	www.inapi.org
Ангора	www.ompa.ad
Аржентина	www.inpi.gov.ar
Армения	www.armpatent.org
Африканска организация за интелектуална собственост (OAPI)	www.oapi.wipo.net
Барбадос	www.caipo.org
Бахрейн	www.gulf-patent-office.org.sa/bahrainframe.htm
Беларус	www.belgospatent.org/english/about/history.html
Белгия	www.mineco.fgov.be Белуз www.belipo.bz
Бенелюкс	www.boip.int Бенин www.oapi.wipo.net
Бивша югославска република Македония	www.ippo.gov.mk
Боливия	www.senapi.gov.bo
Ботсвана	www.aripo.org
Бразилия	www.inpi.gov.br
Бряг на слоновата кост	www.oapi.wipo.net
Буркина Фасо	www.oapi.wipo.net
Бурунди	www.oapi.wipo.net
България	www.bpo.bg
Великобритания	www.patent.gov.uk
Венецуела	www.sapi.gov.ve
Габон	www.oapi.wipo.net
Гамбия	www.aripo.org
Гана	www.aripo.org
Германия	www.dpma.de
Грузия	www.sakpatenti.org.ge
Гърция	www.obl.gr
Дания	www.dkpto.dk
Демократична република Конго	www.oapi.wipo.net
Доминиканска република	www.seic.gov.do/onapi
Евразийско патентно ведомство	www.eapo.org
Европейски съюз (Ведомство за хармонизация на вътрешния пазар OHIM)	www.oami.eu.int
Египет	www.egypo.gov.eg
Естония	www.epa.ee
Замбия	www.aripo.org
Зимбабве	www.aripo.org
Израел	www.justice.gov.il
Индия	www.ipindia.nic.in

Индонезия	www.dgip.go.id
Ирландия	www.patentsoffice.ie
Исландия	www.patent.is/focal/webguard.nsf/key2/indexeng.html
Испания	www.oepm.es
Италия	www UIBM.gov.it
Йемен	www.most.org.ye
Йордания	www.mit.gov.jo
Казахстан	www.kazpatent.org/english
Камбоджа	www.moc.gov.kh
Камерун	www.oapi.wipo.net
Канада	www.opic.gc.ca
Катар	www.gulf-patent-office.org.sa
Кения	www.aripo.org
Кипър	www.mcit.gov.cy/mcit/drcor/drcor.nsf
Китай	www.sipo.gov.cn
Китай (Макао САР)	www.economia.gov.mo
Китай (марки)	www.saic.gov.cn
Китай (Хонг-Конг САР)	www.ipd.gov.hk
Колумбия	www.sic.gov.co
Конго	www.oapi.wipo.net
Коста Рика	www.registracional.go.cr
Куба	www.ocpi.cu
Кувейт	www.gulf-patent-office.org.sa
Латвия	www.lrpv.lv
Лесото	www.aripo.org
Ливан	www.economy.gov.lb
Литва	www.vpb.lt
Лихтенщайн	www.european-patent-office.org
Люксембург	www.etat.lu/ec
Малави	www.aripo.org
Мали	www.oapi.wipo.net
Малайзия	www.mipc.gov.my
Мароко	www.ompic.org.ma
Мексико	www.impi.gob.mx
Мозамбик	www.aripo.org
Монако	www.european-patent-office.org/patlib/country/monaco
Намибия	www.aripo.org
Народно-демократична република Лаос	www.stea.la.wipo.net
Непал	www.ip.np.wipo.net
Нигерия	www.oapi.wipo.net
Нова Зеландия	www.iponz.govt.nz
Норвегия	www.patentstyret.no
Обединени арабски емирства	www.gulf-patent-office.org.sa
Обединена република Танзания	www.aripo.org
Оман	www.gulf-patent-office.org.sa
Панама	www.digerpi.gob.pa
Перу	www.indecopi.gob.pe

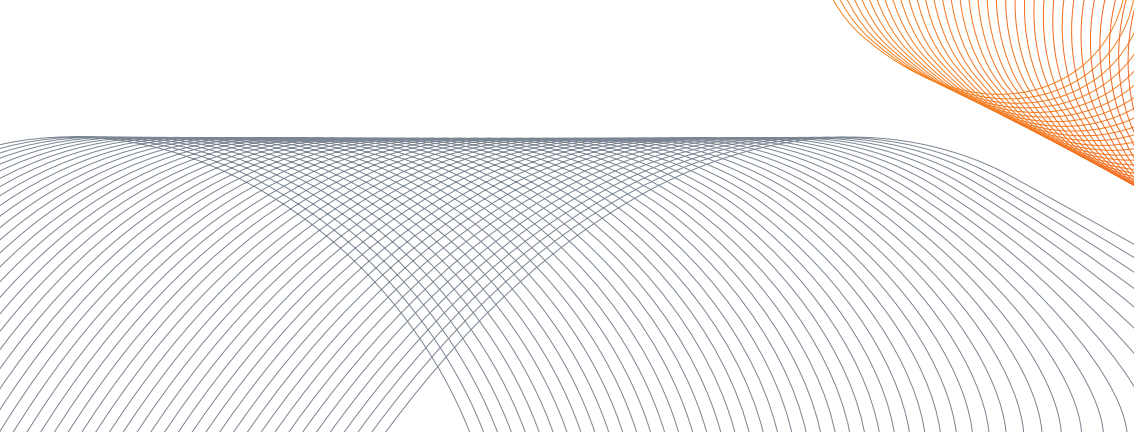
Полша	www.business.gov.pl/Intellectual,property,protection,90.html
Португалия	www.inpi.pt
Република Корея	www.kipo.go.kr
Република Молдова	www.agepi.md
Румъния	www.osim.ro
Руска федерация	www.rupto.ru
Салвадор	www.cnr.gobs.sv
Саудитска Арабия	www.gulf-patent-office.org.sa
Свазиленд	www.aripo.org
Сейнт Винсент и Гренадини	196.1.161.62/govt/cipo/index.asp
Сенегал	www.oapi.wipo.net
Сиера Леоне	www.aripo.org
Сингапур	www.ipos.gov.sg
Сирийска арабска република	www.himaya.net
Словашка република	www.indprop.gov.sk
Словения	www.uil-sipo.si/Default.htm
Судан	www.aripo.org
Съединени американски щати	www.uspto.gov
Сърбия	www.yupat.sv.gov.yu
Таджикистан	www.tipat.org
Тайланд	www.ipthailand.org
Того	www.oapi.wipo.net
Тринидад и Тобаго	www.ipa.gov.tt/home.asp
Тунис	www.inorpi.ind.tn
Туркменистан	www.eapo.org
Турция	www.turkpatent.gov.tr
Уганда	www.aripo.org
Узбекистан	www.patent.uz
Украйна	www.sdip.gov.ua
Унгария	www.mszh.hu/english/index.html
Уругвай	www.dnpi.gub.uy
Филипини	www.ipophil.gov.ph
Финландия	www.prh.fi
Франция	www.inpi.fr
Холандия	www.octrooicentrum.nl
Хондурас	www.sic.gob.hn/pintelec/indice.htm
Хърватска	www.dziv.hr
Централноафриканска Република	www.oapi.wipo.net
Чад	www.oapi.wipo.net
Черна гора	www.yupat.sv.gov.yu
Чешка република	www.upv.cz
Чили	www.dpi.cl
Швейцария	www.ige.ch
Швеция	www.prv.se
Южна Африка	www.cipro.gov.za
Ямайка	www.jipo.gov.jm
Япония	www.jpo.go.jp

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Страни - членки на Хагския съюз (към 9 септември 2009 г.)

Африканска организация за интелектуална собственост (OAPI)	Лихтенщайн
Албания	Люксембург
Армения	Мали
Белгия	Мароко
Белиз	Монако
Бенин	Монголия
Бивша югославска република Македония	Намибия
Босна и Херцеговина	Нигерия
Ботсвана	Оман
Бряг на слоновата кост	Полша
България	Република Молдова
Габон	Румъния
Гана	Сао Томе и Принсипи
Германия	Сенегал
Грузия	Сингапур
Гърция	Сирийска арабска република
Дания	Словения
Демократична народна република Корея	Суринам
Европейска общност	Сърбия
Египет	Тунис
Естония	Турция
Индонезия	Украйна
Исландия	Унгария
Испания	Франция
Италия	Холандия
Киргизстан	Хърватска
Латвия	Черна гора
Литва	Швейцария

Общо страни: 56

**За Хазската система за международна регистрация
на промишлените дизайни:**

www.wipo.int/hague/en

**За Локарнската спогодба за международна класификация
на промишлените дизайни:**

www.wipo.int/classifications (Локарнската спогодба)

За арбитраж и медиация:

<http://arbitrator.wipo.int>

**За други бизнес ориентирани материали и публикации
в областта на интелектуалната собственост за МСП:**

www.wipo.int/sme/en

Безплатен електронен месечен бюлетин на отдела за МСП:

www.wipo.int/sme/en/documents/wipo_sme_newsletter.html

Патентно ведомство на Република България

Първо българско издание

За поръчка на изданието се обърнете към Патентно ведомство на Република България:

Адрес: Бул. "г-р Г. М. Димитров" 526, 1040 София
Телефон: +359 2 9701 422
Факс: +359 2 873 51 82

За повече информация се свържете със Световна организация за интелектуална собственост:

Адрес: World Intellectual Property Organization (WIPO)
34, chemin des Colombettes
P.O. Box 18
CH-1211 Geneva 20
Switzerland
Телефон: +41 22 338 91 11
Факс: +41 22 733 54 28
e-mail: wipo.mail@wipo.int

или координационен офис в Ню Йорк:

Адрес: Coordination Office
2, United Nations Plaza
Suite 2525
New York, N.Y. 10017
United States of America
Телефон: +1 212 963 6813
Факс: +1 212 963 4801
e-mail: wipo@un.org

или отдела за МСП на:

Адрес: 34, chemin des Colombettes
P.O. Box 18
CH-1211 Geneva 20
Switzerland
Факс: +41 22 338 87 60
e-mail: sme@wipo.int
уеб страница: www.wipo.int/sme

Посетете уеб сайта на СОИС на: www.wipo.int

и поръчайте от Електронната книжарница на СОИС на: www.wipo.int/ebookshop

Customization and printing of this material was financed under the WIPO United States Patent and Trademark Office Funds-in-Trust. Адаптирането и отпечатването на този материал са финансирани от целевия фонд на Ведомството за патенти и търговски марки на САЩ.

ISBN: 978-954-92245-3-5